

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»

Навчально-науковий інститут математики та інформаційних технологій

Кафедра математики та інформатики

Олефіренко Ксенія Сергіївна

**«ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ ІНФОРМАТИКИ В
УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ»**

**кваліфікаційна робота
здобувача вищої освіти другого (магістерського) рівня
освітньої програми «Інформатика»
за спеціальністю 014.09 «Середня освіта. Інформатика»**

Особистий підпис -

Науковий керівник -

к.т.н., доцент Г.О.Козуб

В.о.зав. кафедри -

д.т.н., професор Ю.Г.Козуб

АНОТАЦІЯ

Олефіренко К.С.

Тема: Особливості проведення уроків інформатики в умовах інклюзивного навчання.

Спеціальність: 014.09 «Середня освіта. Інформатика»

Установа: ДЗ ЛНУ імені Тараса Шевченка, 2025 р.

Магістерська робота містить: 60 с., 6 рис., 2 табл., 4 додат., 30 джерел.

Магістерське дослідження присвячене розробці та обґрунтуванню методики для ефективного проведення уроків інформатики в умовах інклюзивного навчання.

Об'єктом дослідження є процес навчання інформатики в умовах інклюзивного навчання.

Предметом дослідження визначено особливості організації уроків інформатики для осіб з особливими освітніми потребами.

В ході виконання магістерської роботи планується:

1. Проаналізувати теоретичні основи навчання інформатики в умовах інклюзивної освіти.
2. Обґрунтувати практичні аспекти навчання в умовах інклюзивної освіти.
3. Розробити практичні рекомендації для вчителів щодо проведення уроків інформатики в інклюзивному класі.

Отримані результати, як передбачається, забезпечать методичну підтримку вчителів інформатики у впровадженні інноваційних підходів, що сприятиме підвищенню активності, залученості учнів з ООП та якісному засвоєнню ними знань.

Ключові слова: інклюзивне навчання, інформатика, інтерактивні технології, учні з ООП, особливі освітні потреби, гейміфікація.

ABSTRACT

Olefirenko K.S.

Topic: Features of teaching computer science in inclusive education.

Specialisation: 014.09 «Secondary education. Computer science»

Institution: LNU named after Taras Shevchenko 2025

The master's thesis contains 60 pages, 6 figures, 2 tables, 4 appendices, and 30 sources.

The master's thesis is devoted to the development and justification of methods for effectively conducting computer science lessons in an inclusive learning environment.

The object of the study is the process of teaching computer science in an inclusive learning environment.

The subject of the study is the specifics of organizing computer science lessons for pupils with special educational needs.

During the course of the work, it is planned to:

1. Analyses the theoretical foundations of computer science education and the conditions for inclusive education.
2. Justify the practical aspects of teaching in inclusive education settings.
3. Develop practical recommendations for teachers on conducting computer science lessons in inclusive classrooms.

The results obtained are expected to provide methodological support to computer science teachers in implementing innovative approaches, which will contribute to increasing the activity and engagement of students with special educational needs and to the quality of their knowledge acquisition.

Keywords: inclusive education, computer science, interactive technologies, students with SEN, special educational needs, gamification.

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

АТ - асистивні технології;

ЗПР - затримка психічного розвитку;

ІНП - індивідуальний навчальний план;

ІПР - індивідуальна програма розвитку;

ІРЦ - інклюзивно-ресурсний центр;

ІТ - інформаційні технології;

КС - команда супроводу;

ООП - особливі освітні потреби;

РАС – розвиток аутистичного спектру

ЗМІСТ

ВСТУП	8
РОЗДІЛ 1. Теоретичні основи навчання інформатики в умовах інклюзивної освіти.....	11
1.1 Інклюзивне освітнє середовище: теорія та практика організації.....	11
1.2 Методичні особливості навчання учнів.....	13
1.3 Навчання учнів з ООП в умовах інклюзивного навчання.....	19
Висновки до розділу 1.....	23
РОЗДІЛ 2. Практичні аспекти навчання в умовах інклюзивної освіти.....	25
2.1 Планування уроків для інклюзивного класу.....	25
2.2 Методи та засоби навчання в умовах інклюзії.....	28
2.3 Оцінювання знань в інклюзивному класі.....	39
Висновки до розділу 2.....	41
ВИСНОВКИ.....	43
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	45
ДОДАТКИ.....	50

ВСТУП

Інклюзивне навчання сьогодні є важливим напрямом розвитку шкільної освіти. Воно дозволяє всім учням, незалежно від їхніх фізичних, інтелектуальних чи особливих потреб, отримувати знання на рівні з іншими дітьми [4]. На сьогоднішній день в закладах освіти спостерігається зростання кількості таких учнів, які потребують допомоги в навчанні. В дошкільних навчальних закладах створюються інклюзивні групи для цих дітей. В навчальних закладах, за адаптованими або модифікованими програмами навчаються учні, які мають навчальні труднощі. Тому сучасному вчителю дуже важливо вміти організувати навчальний процес так, щоб кожна дитина могла реалізувати свій потенціал та відчувала себе важливою частиною класу.

Особливу увагу в цьому контексті займає викладання інформатики.

У ХХІ столітті цифрова грамотність є базовою життєвою навичкою, надзвичайно важливою для соціалізації, спілкування та працевлаштування у майбутньому.

Часто для учнів з особливими освітніми потребами (далі – ООП) цей процес може бути складним. Тому сучасному вчителю потрібно вміти адаптувати навчальний матеріал, використовувати спеціальні методики та комп'ютерні технології, щоб допомогти таким учням освоїти програму. Це питання було висвітлене на міжнародній конференції в збірнику наукових праць, а саме в моїй статті: «Інформатика часто включає абстрактні концепції та складні завдання, які можуть бути особливо складними для розуміння учнями з певними ООП. Вчителі інформатики можуть не мати достатньої підготовки та знань у сфері інклюзивної освіти, щоб ефективно підтримувати всіх учнів у класі. В умовах обмеженого навчального часу та ресурсів, вчителям може бути складно приділити достатньо уваги кожному учню з особливими освітніми потребами

та адаптувати навчальний процес. Вирішення цієї проблеми є важливим кроком на шляху до створення дійсно інклюзивної та справедливої системи освіти, де кожен учень має можливість розкрити свій потенціал у галузі інформаційних технологій»[18, с.192].

Зараз поряд з дитиною з ООП працює асистент вчителя, педагог, який допомагає здобувачу освіти на уроках, супроводжує учня з ООП в навчальному процесі, та є правою рукою вчителя в інклюзивному класі [8].

Мета дослідження – визначити ефективні способи проведення уроків інформатики в інклюзивному класі та розробити рекомендації для вчителів.

Завдання дослідження:

- 1.Вивчити сучасний стан інклюзивної освіти в Україні.
- 2.Дослідити методи викладання інформатики з урахуванням потреб дітей з ООП.
- 3.Визначити основні труднощі та потреби таких учнів на уроках інформатики.
- 4.Розробити поради для вчителів та приклади адаптованих завдань для уроків інформатики.

Об'єкт дослідження: процес навчання інформатики в умовах інклюзивного навчання.

Предмет дослідження: особливості організації проведення уроків інформатики для учнів з ООП.

Наукова новизна цього дослідження полягає у визначенні підходів до адаптації та модифікації навчальної програми з інформатики для учнів з ООП та розробці практичних рекомендацій для педагогів щодо навчання учнів з ООП.

Практична значущість результатів цього дослідження допоможе вчителям у роботі з дітьми з ООП при адаптації чи модифікації навчальної програми, краще зрозуміти як організувати навчальний процес в інклюзивному класі.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ НАВЧАННЯ ІНФОРМАТИКИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

1.1 Інклюзивне освітнє середовище: теорія та практика організації

Відповідно до Закону України «Про освіту»: «інклюзивне навчання - система освітніх послуг, гарантованих державою, що базується на принципах недискримінації, врахування багатоманітності людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників» [1]. З урахуванням потреб і можливостей здобувачів освіти, які мають навчальні труднощі, у навчальному закладі створюється інклюзивне освітнє середовище, у Законі України «Про повну загальну середню освіту» ідеться про те, що держава сприяє створенню інклюзивного освітнього середовища в закладах освіти, які забезпечують психолого-педагогічний супровід здобувачів освіти з ООП [2].

Україна ратифікувала низку міжнародних конвенцій, якими зобов'язалася підтримувати та розвивати інклюзивний підхід в освіті [3].

Інклюзивне навчання – залучення дітей з порушенням психофізичного розвитку, дітей з інвалідністю у заклади загальної середньої освіти [22].

Мета інклюзивного навчання: покращити освітнє середовище, зробити його таким, у якому вчителі та учні будуть відкриті до співпраці, де гарантовані забезпечення потреб учнів та повага до їхніх здібностей та можливостей бути успішними.

Принципи інклюзивної освіти:

- кожна дитина має унікальні особливості, здібності, інтереси та потреби у процесі навчання;
- для дітей з ООП навчання разом з однокласниками має величезне

- значення, не зважаючи на відмінності чи труднощі, які є в них;
- заклади освіти мають створити інклюзивне освітнє середовище, щоб можна було включити всіх здобувачів освіти до освітнього процесу ;
 - заклади освіти мають забезпечувати якісну освіту для всіх здобувачів освіти, в тому числі для осіб з ООП, розробляти навчальні плани, застосовувати організаційні заходи;
 - діти мають право на отримання будь-якої додаткової допомоги, яка може знадобитися їм в освітньому процесі;
 - інклюзивна освіта – найефективніший засіб, який гарантує солідарність, співучасть, взаємодопомогу, розуміння між дітьми [20].

Інклюзію потрібно розглядати, як постійний пошук способів реагування на людську багатоманітність, крім того це пошук кращих рішень для усіх учасників освітнього процесу.

Основні принципи інклюзивної освіти представлено на рис.1.1

Інклюзивна освіта передбачає:

Рис.1.1 Навчально-методична схема «Принципи інклюзивної освіти»

1.2 Методичні особливості навчання учнів

Щодо особливостей навчання учнів з особливими освітніми потребами, то вони майже завжди полягають, насамперед, у потребі адаптації або модифікації навчальної програми. Це зазначається у висновку комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини [5], який видається інклюзивно-ресурсним центром (далі - ІРЦ) [19] після первинного або повторного звернення батьків для визначення освітніх труднощів та в подальшому створенні інклюзивного освітнього середовища в закладі освіти, де навчається або буде навчатися цей учень.

Адаптація навчальних програм для здобувачів освіти з ООП є надзвичайно важливим етапом в реалізації інклюзивного навчання, адже вона допомагає спростити програму задля її засвоєння учнем.

Модифікація навчальних програм використовується для зміни змісту навчальної програми. Вона потрібна для здобувачів освіти зі значними інтелектуальними порушеннями та учням з затримкою психічного розвитку.

В інклюзивній освіті широко використовуються асистивні технології – інструменти для підтримки учнів з ООП. Асистивні технології полегшують роботу вчителів, асистентів вчителів та асистентів дитини і батьків.

Навчання дітей з порушенням зору

Порушення зору в людини, а особливо в дитини шкільного віку неабияк заважає нормальному сприйняттю оточуючого світу. Адже великий відсоток інформації про світ навколо нас людина отримує через зоровий орган чуття [15].

Зазвичай діти з порушеннями зору навчаються у спеціальних закладах, але

часто буває так, що необхідно створити інклюзивне освітнє середовище у закладі загальної середньої освіти. Тому для подолання наявних та уникнення можливих бар'єрів у навчанні важливо враховувати потреби та освітні труднощі кожного учня з ООП, які зазначені у висновку від ІРЦ, де цей учень проходив психолого-педагогічну оцінку розвитку. В ньому йдеться про обов'язкове дотримання спеціальних гігієнічних та педагогічних вимог: забезпечення освітлення, використання коригувальних та тифлотехнічних засобів, адаптації навчальної програми.

Основні асистивні технології представлено на рис. 1.2.

Асистивні технології для дітей з порушенням зору

Рис. 1.2 Навчально-методична схема «Асистивні технології для дітей з порушенням зору»

Корекційне обладнання для роботи з дітьми з порушенням зору

Питання корекційного обладнання вичерпно окреслене в науковому джерелі: «Це обладнання доступне для закупівлі закладами освіти за кошти субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами. (Постанова Кабінету Міністрів України від 14 лютого 2017 року №88)

З обладнанням, що може знадобитися дитині з порушеннями зору та вчителю для адаптації навчальних матеріалів, слід визначитися до початку навчання і придбати його заздалегідь» [16, с.66].

Основне спеціальне обладнання для роботи з дітьми зі зниженим зором представлено на рис. 1.3

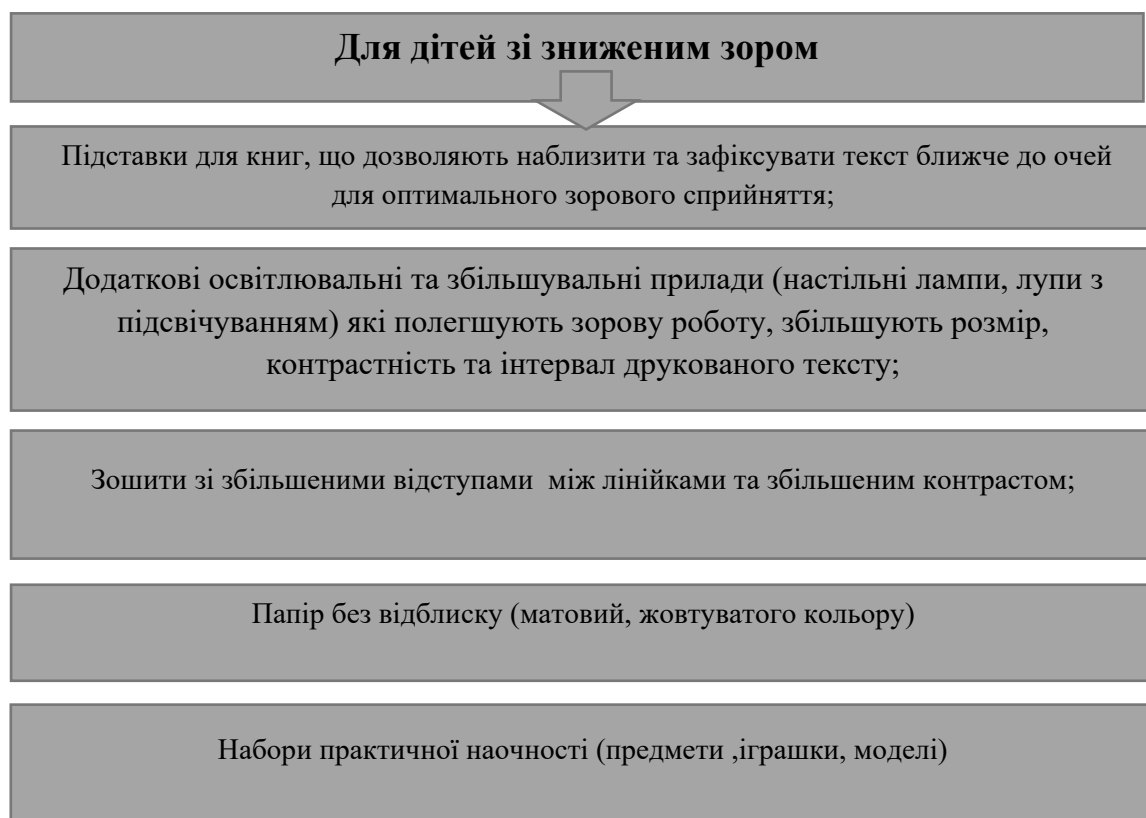

Рис. 1.3 Навчально-методична схема «Основне спеціальне обладнання для роботи з дітьми зі зниженим зором ».

Далі наведене спеціальне обладнання для дітей, які мають значні проблеми із зором, воно має суттєву відмінність від спеціального обладнання для дітей зі зниженим зором, і призначене для роботи з сліпими дітьми [16].

Основне спеціальне обладнання для роботи з сліпими дітьми представлено на рис. 1.4

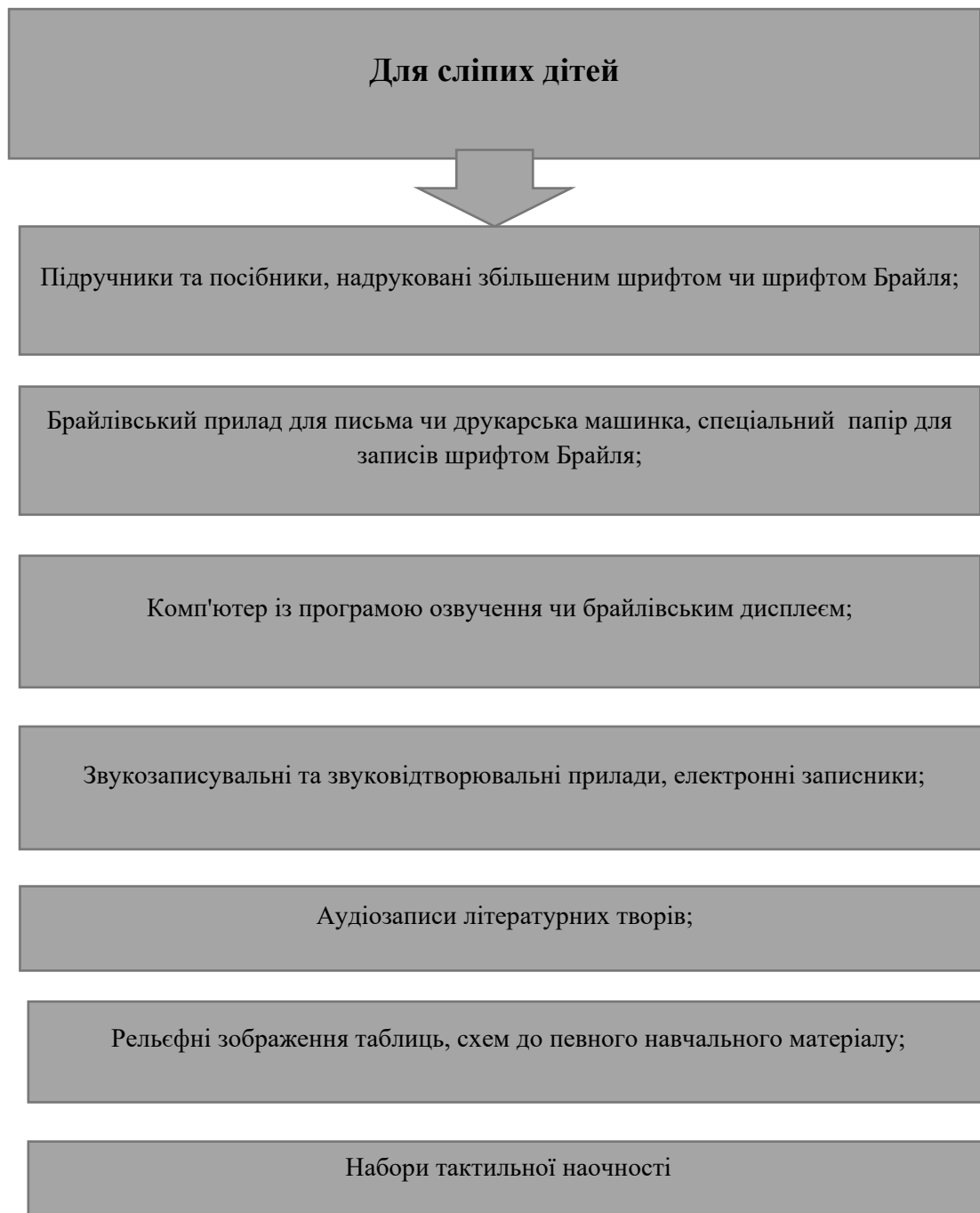

Рис. 1.4 «Основне спеціальне обладнання для роботи з сліпими дітьми».

Навчання дітей з порушенням опорно-рухового апарату

Навчання таких учнів здобувачів освіти вимагає повної адаптації фізичного робочого місця та засобів введення [23] .

Основне методичне завдання — забезпечити можливість взаємодії з комп'ютером незалежно від фізичних обмежень. Це досягається за допомогою наступних асистентних технологій:

- альтернативні пристрої введення: великі або ергономічні клавіатури, трекболи, джойстики, ножні перемикачі.
- голосове введення для набору тексту, команд та керування програмним забезпеченням.
- програмне забезпечення для затримки введення, що компенсує тремтіння або мимовільні рухи.

Навчання дітей з порушенням слуху

Для учнів із порушенням слуху (слабочуючих та глухих) методичні особливості на уроках інформатики зосереджені на максимальному використанні візуальних каналів сприйняття.

-Усі відео- та аудіоматеріали уроку мають бути забезпечені субтитрами або текстовим транскриптом.

- Активне використання візуальних підказок, схем, піктограм та анімації для пояснення абстрактних понять (наприклад, роботи мереж, функцій програми чи алгоритмів) .

- Забезпечення можливості письмової комунікації з учителем (через чати, месенджери) для швидкого зворотного зв'язку .

Навчання дітей з РАС та ЗПР

Навчання учнів із розладами спектра аутизму (далі - РАС) та затримкою психічного розвитку (ЗПР) вимагає високої структурованості та мінімізації сенсорного навантаження .

- Використання чітких, покрокових інструкцій (уникаючи двозначності та непрямих фраз) .
- Завдання мають бути передбачуваними та розбиті на мікро-етапи з проміжними цілями .
- Для освоєння алгоритмів перевага надається блочному програмуванню (Scratch), яке візуалізує логічні структури .

Модифікація: у випадках значних інтелектуальних труднощів, навчальний контент модифікується з акцентом на життєві ІТ-навички (цифрова гігієна, використання месенджерів та пошукових систем) .

Успішна реалізація методики залежить від роботи Команди супроводу (КС).Також необхідна чітка взаємодія між вчителем інформатики (відповідає за зміст та методику викладання предмета) та асистентом вчителя (надає індивідуальну підтримку, допомагає з організацією робочого місця та використанням АТ) . Посада асистента вчителя є офіційною посадою в системі освіти, що підтверджує системний підхід до інклюзії [8].

1.3 Навчання учнів з ООП в умовах інклюзивного навчання

Сучасна інклюзивна освіта – це надання допомоги всім дітям з особливими освітніми потребами. Сюди відносяться діти таких категорій:

- діти з порушенням зору;
- діти з порушенням слуху;
- діти з інтелектуальними порушеннями;
- діти з мовленнєвими порушеннями;
- діти з порушеннями опорно-рухового апарату;
- діти з аутизмом;
- діти з емоційно-вольовими порушеннями.

Зовсім невелика кількість шкіл охоплено навчанням учнів з ООП. В Україні інклюзивне навчання на знаходиться на початковій стадії розвитку. Незначна частина учнів здобувають освіту в інклюзивних класах через те, що їхні батьки не вважають за потрібне звернутися в ІРЦ за комплексною оцінкою розвитку дитини, вважаючи, що це принесе користі, або, можливо, бояться осуду від некомпетентних знайомих. Насправді, якщо вчасно виявити проблеми з навчанням дитини, можна створити успішні умови навчання для учнів з освітніми труднощами. Досить широко описується питання інклюзивного навчання в цій статті: «Деякі навчальні заклади в Україні вже успішно працюють за концепцією інклюзивної освіти. Впровадження інклюзивної освіти має безліч переваг і є одним із пріоритетів «Нової української школи». Водночас, для повноцінного навчання дітей з особливими потребами потрібно багато зусиль, щоб усунути існуючі недоліки. Інклюзивна освіта – це лише перший крок у напрямку того, щоб кожна дитина стала частиною суспільства та мала можливість розвиватися як особистість»[21,с.194].

1. Методологічна основа: універсальний дизайн для навчання

Він є ключовою методологічною засадою, що забезпечує гнучкість освітнього процесу, вимагаючи, щоб навчальні матеріали були доступні для всіх учнів з самого початку. Це реалізується через три основні принципи:

- множинні засоби представлення інформації (використання візуальних схем, аудіо та тексту одночасно);
- множинні засоби дії та вираження (надання учневі вибору форми виконання завдання);
- множинні засоби залучення (персоналізація навчального контенту).

2. Командний підхід та розподіл ролей

Ефективна організація навчання учнів з особливими освітніми потребами (ООП) в умовах інклюзії ґрунтується на двох стратегічних засадах: командному підході та принципах універсального дизайну для навчання. Згідно з працями Мейера та Роуза, УДН вимагає використання множинних засобів представлення інформації, що є критичним для доступності цифрового контенту [28]. Основним документом, що визначає конкретні цілі та обсяг необхідної підтримки, а також необхідність адаптації або модифікації навчальної програми, є індивідуальна програма розвитку (ІПР), яка розробляється на основі висновку інклюзивно-ресурсного центру.

Реалізація ІПР можлива лише за умов злагодженої роботи команди супроводу[26]:

- асистент вчителя забезпечує індивідуальну підтримку учнів у навчальному процесі [10]. Адаптує завдання для кращого засвоєння учнями з навчальними труднощами [9]. Асистент допомагає з

організацією робочого місця, сприяє комунікації з вчителем та однокласниками, а також підтримує технічну готовність та функціонування асистентних технологій (АТ);

- вчителі-предметники відіграють неабияку роль, відповідаючи за методичну складову. Саме вчитель розробляє адаптоване календарно-тематичне планування, готує диференційовані завдання, модифікує програму та створює сприятливий клімат у класі [14].

3. Корекційно-розвитковий потенціал інформатики

На уроках інформатики сам предмет виступає як потужний корекційно-розвитковий засіб. Використання комп'ютерних технологій сприяє розвитку дрібної моторики (завдяки роботі з адаптивними пристроями введення), когнітивних функцій та алгоритмічного мислення [13]. Цей потенціал реалізується через вибір наступних інструментів:

- володіння методиками блочного та візуального програмування (наприклад, Scratch) є ключовим для розвитку алгоритмічного мислення в учнів з когнітивними порушеннями, оскільки цей підхід візуалізує логічні структури;
- успішна реалізація вимагає від вчителя високого рівня спеціалізованої ІКТ-компетентності, що включає навички адаптації програмного забезпечення та операційної системи (наприклад, налаштування скрін-рідерів).

4. Гнучке оцінювання

Оцінювання знань учнів з ООП має бути гнучким і має суворо

відповідати цілям, зазначених в ІПР.

Таким чином, успішна реалізація навчання учнів з ООП забезпечується спільною, методично обґрунтованою роботою педагогічних кадрів, спрямованою на максимальну індивідуалізацію освітнього процесу, де інформатика використовується як інтегрований засіб навчання та корекції.

Висновки до розділу 1

Отже, інклюзія сьогодні – це розуміння того, що всі діти є цінними членами суспільства і мають рівні права, не зважаючи на особливості їхнього психофізичного розвитку.

Переваги інклюзивного навчання для вчителів та інших фахівців:

- ✓ вчаться краще розуміти індивідуальні особливості учнів;
- ✓ опановують різноманітні методики та прийоми;
- ✓ вчаться працювати у команді;
- ✓ починають сприймати дітей цілісно;
- ✓ вчаться дивитися на ситуації очима дітей в реальному інклюзивному середовищі.

У першому розділі магістерської роботи було проведено теоретичний аналіз інклюзивного навчання, його нормативно-правового забезпечення та систематизовано ключові методичні особливості організації освітнього процесу в контексті викладання інформатики.

Встановлено, що інклюзивна освіта є пріоритетом державної освітньої політики в Україні та визначена як найефективніший засіб, що гарантує солідарність, співучасть та розуміння між дітьми. Правова база, що включає Закони України та Конвенцію ООН про права осіб з інвалідністю, забезпечує рівний доступ до навчання та отримання якісної освіти кожною дитиною. Основним інструментом реалізації індивідуалізації є індивідуальна програма розвитку (ІПР), яка розробляється на основі висновку інклюзивно-ресурсного центру (ІРЦ).

Підтверджено, що інформатика виступає як потужний корекційно-розвитковий засіб. Використання комп'ютерних технологій сприяє

комплексному розвитку дрібної моторики, когнітивних функцій та алгоритмічного мислення.

Це реалізується через вибір інструментів, таких як :

- блочне та візуальне програмування (Scratch), яке є ключовим для розвитку алгоритмічного мислення в учнів з когнітивними порушеннями, оскільки ефективно візуалізує логічні структури;
- командний підхід та вимоги до ІКТ-компетентності. Успішна реалізація методики залежить від злагодженої роботи команди супроводу (КС), де чітко розподілені ролі;
- вчитель інформатики відповідає за методичну складову, розробляючи адаптоване планування та готуючи диференційовані завдання. Успіх цього процесу вимагає високого рівня спеціалізованої ІКТ-компетентності, що включає володіння методиками адаптації програмного забезпечення та інтеграції асистивних технологій (АТ);
- асистент вчителя забезпечує індивідуальну підтримку, допомагає з організацією робочого місця, комунікацією та підтримує функціонування АТ.

Встановлено, що оцінювання знань учнів з ООП повинно бути гнучким і ґрунтуватися на цілях ІПР [20]. Основні принципи включають застосування різних форм контролю (наприклад, усна відповідь замість письмового звіту) та фокусування на оцінюванні індивідуального прогресу та докладених зусиль.

Таким чином, ефективне проведення уроків інформатики в умовах інклюзивного навчання вимагає розроблення методичних порад, в яких будуть задіяні АТ та оцінювання учнів з ООП.

РОЗДІЛ 2. Практичні аспекти навчання в умовах інклюзивної освіти

2.1 Планування уроків для інклюзивного класу

Для учнів з особливими освітніми потребами в інклюзивних класах складається індивідуальний навчальний план (далі ІНП) , який складається у разі необхідності на навчальний рік (Додаток В). Він містить відмінну інформацію від освітньої програми закладу освіти. І ця інформація про послідовність, форму та темп засвоєння освітніх компонентів. Індивідуальний навчальний план складається педагогами інклюзивного класу у взаємодії з батьками або законними представниками дитини з особливими освітніми потребами з урахуванням висновку ІРЦ. Інформація про ІНП заноситься до індивідуальної програми розвитку (ІПР) (Додаток Б) учня з ООП. Оригінал індивідуального навчального плану, де зазначені всі навчальні предмети, які вивчає учень, узгоджується з командою супроводу (далі КС) [7] на початку навчального року, на засіданні, яке відбувається 3-4 рази за навчальний рік, схвалюється педагогічною радою закладу, затверджується керівником закладу освіти та підписується батьками учня з особливими освітніми потребами. Інформація про навчальний план прописується в протоколі команди супроводу [6] (Додаток Г). Індивідуальний навчальний план включає в себе:

- список навчальних предметів учня з ООП;
- список вчителів, які викладають в інклюзивному класі;
- список адаптованих чи модифікованих предметів;
- тижневе навантаження;
- види корекційних занять, що зазначені в ІПР;
- розклад занять на тиждень та інформація про спеціаліста, який їх проводить;

- час корекційних занять.

Для учнів з особливими освітніми потребами, як і для всіх інших здобувачів освіти вчитель складає календарно-тематичне планування уроків, в якому вчитель записує модифікацію та адаптацію [11] складних для учня з ООП тем, якщо такі є, зазначає види діяльності на уроках та ін.

В інклюзивному класі обов'язково працює асистент вчителя [8]. Посада якого передбачає створення інклюзивного середовища для учня з особливими освітніми потребами. Це педагог, так як посада асистента надається особі з педагогічною освітою. Асистент вчителя працює за календарно-тематичним плануванням уроків, тобто разом з вчителем [25] забезпечує навчання всього інклюзивного класу, де навчається учень з ООП. Згідно Постанови КМУ №957 від 15.09.2021 "Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти" [5] в інклюзивному класі кількість учнів з ООП може бути необмеженою (тобто, замість одного учня з ООП, в класі може навчатися 2-3, а то і більше таких учнів), в зв'язку з військовим станом в Україні що, звичайно, не дає можливості приділяти належну увагу всім учням у класі. Як показує практика, а саме моя робота з такими учнями, коли в класі навчається кілька учнів з ООП, для створення дійсно інклюзивної та справедливої системи освіти, вирішення цієї проблеми було б важливим кроком до успішного інклюзивного навчання.

Що стосується планування уроків, то вчитель підбирає ефективні методи навчання для учня з ООП, які він разом з асистентом використовує на уроці для досягнення мети, тобто засвоєння теми учнем з особливими освітніми потребами [24]. В плануванні уроків для інклюзивного класу вчитель визначає чи застосовувати для учня адаптацію або модифікацію навчального матеріалу. Це залежить передусім від рівня підтримки учня з ООП, який визначається

спеціалістами ІРЦ при первинному або повторному зверненні батьків учня до цього закладу. Якщо учень з ООП має 1-3 рівень підтримки в навчальному процесі, то для нього обов'язкова адаптація (зменшення) навчальних матеріалів, завдань.

Якщо мова іде про 4-5 рівень підтримки учнів з ООП, то для таких учнів потрібно модифікувати (змінити) навчальну програму, навчальні матеріали, так як учні з таким рівнем підтримки часто мають інтелектуальні порушення.

Також для учнів з ООП в закладі освіти, де навчається здобувач освіти, проводяться корекційно-розвиткові заняття в кількості, що зазначається в висновку комплексної оцінки розвитку учня, який видається інклюзивно-ресурсним центром (ІРЦ) при зверненні батьків до цього закладу. Корекційно-розвиткові заняття проводяться спеціалістами (практичний психолог, логопед), які складають календарно-тематичне планування занять та ведуть журнал обліку проведених занять з учнями з особливими освітніми потребами [27].

2.2 Методи та засоби навчання в умовах інклюзії

В Законі України «Про освіту» сказано: «Особа з особливими освітніми потребами - особа, яка потребує додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі з метою забезпечення її права на освіту» [1].

В своїй праці, де описується проблематика підготовки вчителів для роботи з учнями з ООП автори Жох В. та Призванська Р.А. наголошують про збільшення кількості дітей з особливими освітніми потребами в закладах освіти та про актуальність питання підготовки кадрів для роботи з цими дітьми, яке потребує постійного вдосконалення: «Зважаючи на ситуацію інклюзії в загальноосвітніх навчальних закладах, можна зробити висновки, що у вчителів є брак практичних знань та теоретичних навичок. При цьому підтримка інклюзії з боку директорів загальноосвітніх навчальних закладів є досить слабкою. Звідси випливає одна із суттєвих проблем підготовки вчителів до навчання дітей з ООП, а саме – небажання керівництва закладів до перекваліфікації працівників, зважаючи на особистісні або матеріальні фактори. А також занадто вузькі можливості для підвищення кваліфікації власними силами. Серед варіантів є проходження платних курсів з різних методик, але вони вартують чималих коштів, що ще більше унеможлиблює підготовку кадрів» [21,с.189]. Тому сучасним вчителям потрібно знати і вміти використовувати ефективні методи та засоби навчання на своїх уроках, аби досягти поставлених цілей в навчанні учнів з особливими освітніми потребами.

На уроках інформатики вчителю важливо розвинути цифрову компетентність учнів з ООП та підготувати їх до життя в сучасному інформаційному суспільстві, яке стрімко розвивається та сприяти майбутній професійній реалізації. Для таких учнів потрібен індивідуальний підхід.

Це питання досліджувалося в одній із робіт студентки Запорізького Національного університету Островської Л.Ю.: «Викладачі повинні адаптувати елементи гейміфікації відповідно до потреб різних учнів, враховуючи їхні індивідуальні здібності та рівень підготовки. Це може включати диференційовані завдання, що відповідають різним рівням складності, або використання додаткових ресурсів для підтримки учнів, які потребують більшої допомоги» [29, с.22]. Для ефективної роботи з учнями з особливими освітніми потребами (ООП) на уроках інформатики вчитель має «переключитися» від традиційної «лекційної» моделі навчання на користь персоніфікованого навчання. Для цього краще використовувати наступні методи навчання.

Методи навчання учнів з ООП в умовах інклюзивного навчання

1. Словесні методи :

- використання чітких, коротких інструкцій (алгоритмів);
- повторення ключових термінів;
- аудіодискрипція (коментування) візуальних об'єктів на екрані.

2. Наочні методи:

- візуальні розклади уроку та покрокові карти-інструкції;
(наприклад, алгоритм увімкнення комп'ютера чи створення папки);
- використання інфографіки, ментальних карт;
- відеоуроки з субтитрами.

3. Практичні методи:

- метод проєктів (створення цифрових продуктів);

- ігрові методи (гейміфікація [13]) через платформи Kahoot, Scratch, Minecraft Education;
- вправи на тренування дрібної моторики (робота з мишею, клавіатурні тренажери).

Ці методи краще допомагають засвоїти тему уроку, особливо учням з ООП.

Змістовно описані практичні рекомендації для вчителів інформатики для роботи з учнями з ООП в статті «Програмування в Scratch для учнів з особливими освітніми потребами» авторів Олефіренко К.С., Козуб Г.О.: «За запропонованою методикою, починати знайомство дітей з ООП з програмування Scratch необхідно з простих проєктів з чіткими та зрозумілими інструкціями. Використовувати візуальні розклади та покрокові інструкції, а також великі спрайти, чіткі кольори, мінімум тексту та багато візуальних підказок. Більш складні завдання розбивати на менші, керовані етапи. Деякі учні з ООП можуть отримати користь від проєктів, які мають повторювані елементи або передбачувану поведінку. Враховуючи індивідуальні потреби, сильні сторони та труднощі кожного учня, дозвольте їм адаптувати проєкти під свої індивідуальні потреби та інтереси. Надайте різні рівні складності завдань, заохочуйте та хваліть учнів за їхні зусилля та досягнення, навіть найменші, забезпечте комфортне навчальне середовище та можливість робити перерви та заохочуйте співпрацю між учнями, де вони можуть допомагати один одному» [18 с.194] (Додаток Д).

В таблиці 2.1 представлено переваги Scratch у навчанні програмуванню учнів з ООП : «Як показано в таблиці 1,

Таблиця 2.1

Переваги Scratch для учнів з ООП

<i>Візуальний інтерфейс</i>	Замість написання коду, учні перетягують і з'єднують кольорові блоки, що робить процес програмування більш інтуїтивно зрозумілим і менш абстрактним
<i>Мультисенсорний досвід</i>	Дозволяє використовувати графіку, анімацію, звук та музику, що може бути особливо привабливим для учнів з різними стилями навчання та сенсорними потребами
<i>Миттєвий зворотний зв'язок</i>	Учні можуть одразу бачити результати своєї роботи, що сприяє експериментуванню та навчанню на помилках
<i>Гнучкість та адаптивність</i>	Можна використовувати для створення різноманітних проєктів, від простих анімацій до інтерактивних ігор, що дозволяє адаптувати завдання під індивідуальні інтереси та здібності учнів.
<i>Сприяє творчості та самовираженню</i>	Учні можуть створювати власні історії, персонажів та світи, що є чудовим способом для самовираження та розвитку уяви
<i>Розвиває навички розв'язання проблем</i>	Програмування в Scratch вимагає від учнів логічно мислити, розбивати складні завдання на менші кроки та шукати рішення проблем, які виникають у процесі

»

Олефіренко К.С., 2025)

Для успішного включення учнів з ООП в освітній процес вчитель інформатики повинен вміти застосовувати на уроках **адаптацію**, зміну формату завдань без зміни їхньої складності (наприклад, збільшення шрифту в підручнику) та **модифікацію**, спрощення змісту навчання відповідно до індивідуального навчального плану (наприклад, замість написання складного коду учень має створити алгоритм за допомогою готових блоків у Scratch). На уроках інформатики вчителю потрібно адаптувати навчальні матеріали для учнів з ООП, а в деяких випадках модифікувати. Також необхідно враховувати освітні труднощі учня з ООП.

В таблиці 2.2 представлено поради для педагогів, використання яких сприятиме ефективному навчанню програмуванню в Scratch учнів з ООП.

Таблиця 2.2

<p align="center">Корисні поради педагогам для навчання програмуванню в Scratch учнів з ООП</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Починайте знайомство дітей з ООП з простих проєктів з чіткими та зрозумілими інструкціями. ▪ Використовуйте візуальні розклади та покрокові інструкції. ▪ Використовуйте великі спрайти, чіткі кольори, мінімум тексту та багато візуальних підказок. ▪ Розбивайте складні завдання на менші, керовані етапи. Забезпечте достатньо часу для виконання кожного кроку. ▪ Деякі учні з ООП можуть отримати користь від проєктів, які мають повторювані елементи або передбачувану поведінку. ▪ Дозвольте учням адаптувати проєкти під свої індивідуальні потреби та інтереси. Надайте різні рівні складності завдань.

- Починайте знайомство дітей з ООП з простих проєктів з чіткими та зрозумілими інструкціями.
- Використовуйте візуальні розклади та покрокові інструкції.
- Використовуйте великі спрайти, чіткі кольори, мінімум тексту та багато візуальних підказок.
- Розбивайте складні завдання на менші, керовані етапи.
Забезпечте достатньо часу для виконання кожного кроку.
- Деякі учні з ООП можуть отримати користь від проєктів, які мають повторювані елементи або передбачувану поведінку.
- Дозвольте учням адаптувати проєкти під свої індивідуальні потреби та інтереси. Надайте різні рівні складності завдань.
- Заохочуйте та хваліть учнів за їхні зусилля та досягнення, навіть найменші.
- Враховуйте індивідуальні потреби, сильні сторони та труднощі кожного учня.
- Будьте уважні до сенсорних потреб учнів.
- Забезпечте комфортне навчальне середовище та можливість робити перерви.
- Заохочуйте співпрацю між учнями, де вони можуть допомагати один одному.

Для учнів з аутизмом

- Забезпечте структуроване та передбачуване середовище.
- Використовуйте візуальні розклади та чіткі інструкції.
- Дозвольте повторювати завдання та досліджувати проєкти у власному темпі.
- Зосередьтеся на проєктах з чіткими цілями та обмеженою кількістю змінних.

Продовження таблиці 2.2

<p align="center">Для учнів з порушеннями уваги та гіперактивністю (СДУГ)</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Розбивайте завдання на короткі, цікаві блоки. ▪ Використовуйте таймери та візуальні сигнали для управління часом. ▪ Надайте можливість рухатися між завданнями (наприклад, чергувати програмування з короткими фізичними вправами). ▪ Заохочуйте креативність та самовираження.
<p align="center">Для учнів з інтелектуальними порушеннями</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Починайте з дуже простих проектів з мінімальною кількістю блоків. ▪ Використовуйте багато візуальних матеріалів та прикладів. ▪ Повторюйте інструкції та надавайте індивідуальну підтримку. ▪ Святкуйте кожен маленький успіх.
<p align="center">Для учнів з порушеннями мовлення та комунікації</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Використовуйте візуальні засоби комунікації. ▪ Заохочуйте використання звуків та анімації для передачі повідомлень. ▪ Створюйте проекти, які не вимагають складного текстового опису.

Продовження таблиці 2.2

Для учнів з фізичними порушеннями

- Використовуйте допоміжні технології, такі як великі кнопки, спеціальні миші або програмне забезпечення для керування голосом.
- Адаптуйте інтерфейс Scratch, використовуючи великі спрайти та кнопки.
- Дозвольте працювати в парах або командах, де один учень може виконувати фізичні дії, а інший - планувати код.
- Дозвольте учням створювати проекти, які відображають їхні інтереси (наприклад, динозаври, космос, тварини).

Закінчення таблиці 2.2

Рис. 2.1 Структурно-логічна схема «Інклюзивний потенціал Scratch».

Висновок: Scratch – інструмент інклюзивної освіти

Взаємодія вчителя та асистента вчителя — це фундамент успішного інклюзивного навчання [25]. Вчитель має працювати з асистентом у тандемі, тільки тоді буде результативна командна робота.

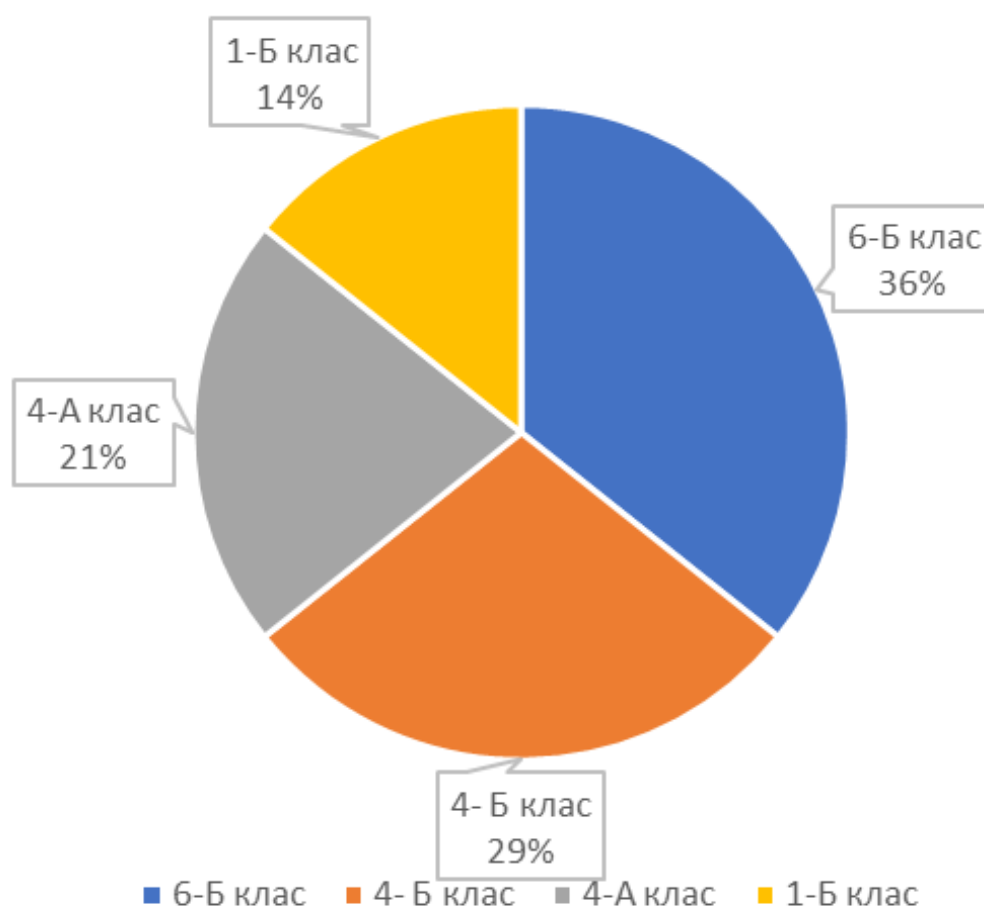
Так, як посада асистента вчителя ще нова, то ще не існує багато досліджень про ефективність співпраці вчителя та асистента [28].

Виходячи з мого професійного досвіду, адже я працюю асистентом вчителя в закладі загальної середньої освіти майже 5 років, для мене співпраця вчителя з асистентом вчителя має велике значення. Якщо є налагоджена співпраця між обома педагогами, то є позитивний результат в вивченні шкільної програми, навіть якщо ця програма модифікована, а в нашому класі навчається два учні з інтелектуальними порушеннями тяжкого ступеня прояву. В ліцеї є й інші класи, де навчаються учні з ООП. Тому співпраця асистента з учителем для нашого закладу освіти є актуальною. Так, як в нашому ліцеї є інші інклюзивні класи, то я провела дослідження, в рамках якого було задане запитання до вчителів та асистентів інших інклюзивних класів ліцею «Наскільки ефективною є ваша співпраця?» Респонденти могли оцінити співпрацю в своєму класі за шкалою від 1 до 5 балів.

За отриманими результатами (діаграма 2.1) на 5 балів свою співпрацю вважають ефективною педагоги 6-Б класу, що становить 36 %, на 4 бали свою співпрацю оцінили педагоги 4-Б класу, що становить 29 %, 3 бали з 5 можливих поставили собі педагоги 4-А класу, що становить 21 % і на 2 бали оцінюють свою співпрацю педагоги 1-Б класу, що в свою чергу становить 14%.

Таким чином, проаналізувавши подану діаграму, можна зробити висновок про ефективність співпраці вчителя та асистента вчителя в одному з ліцеїв м. Миргорода.

Наскільки ефективною є ваша співпраця?

Діаграма 2. 1 «Наскільки ефективною є ваша співпраця?»

Зі свого практичного досвіду асистента вчителя, я розробила дієві рекомендації для вчителів, які викладають в інклюзивному класі та співпрацюють в команді з асистентами. Поради дадуть змогу якісно проводити уроки інформатики для учнів з ООП та всього інклюзивного класу.

Практичні поради для вчителів та асистентів для ефективної співпраці в роботі з учнями з ООП

1. Не недооцінюйте колегу, навіть якщо в нього ще немає досвіду роботи з дітьми з ООП.
2. Плануйте уроки разом, адже асистент вчителя повинен знати, яка тема уроку буде наступного разу, щоб мати змогу адаптувати завдання для учня.
3. Ніколи не в'ясняйте стосунки в присутності дітей.
4. Підвищуйте свої знання про інклюзію на вебінарах, курсах, та ін.
5. Асистент вчителя -це не асистент дитини, в нього інші функції, ніж в асистента дитини .
6. Ознайомтеся з посадовою інструкцією асистента вчителя.
7. Практикуйте спільне викладання у своєму класі.
8. Обговорюйте досягнення дитини з ООП після кожного уроку, записуйте їх до журналу спостережень.
9. Постійно підтримуйте зв'язок з батьками або законними представниками учня з ООП.
10. Радьтеся завжди з командою супроводу, якщо виникають запитання щодо навчання учня з ООП.

2.3 Оцінювання знань в інклюзивному класі

Оцінювання сьогодні є невід'ємною частиною навчання, адже воно визначає, чи досягаються поставлені цілі навчання. Це відіграє надзвичайно важливу роль у тому, як здобувачі освіти навчаються, у їхній мотивації до навчання та в тому, як викладають вчителі. Сенс самого оцінювання полягає безпосередньо в перегляді інформації чи даних про щось або когось з метою покращення поточної продуктивності. А сенс оцінки — зафіксувати чи є продуктивність виконання чогось або когось на основі існуючих стандартів. Оцінювання — це постійний, індивідуальний процес, під час якого вчитель визначає, чи були досягнуті кінцеві цілі навчання, тоді як оцінка позначає завершення певного процесу. Оцінка є конфіденційною інформацією і має бути доступною лише для учня, його батьків чи законних працівників. Мета оцінювання — покращення якості виконання, а мета оцінки — констатація продуктивності виконаної здобувачем освіти роботи [20].

Сьогодні існують різні види оцінювання навчальних досягнень учнів і в тому числі учнів з особливими освітніми потребами. Вчителям важливо при оцінюванні зважати на рівень підтримки учнів з ООП в навчальному процесі. В оцінюванні учнів з ООП з 2-5 рівнями підтримки використовується адаптація чи модифікація умов проведення оцінювання, що зазначається при складанні командою супроводу індивідуальної програми розвитку учня з ООП.

Основні методичні особливості оцінювання включають:

- множинні форми контролю: надання учневі можливості продемонструвати знання у формі, що компенсує його порушення (наприклад, усна відповідь замість письмового звіту, практична демонстрація навичок);

- оцінювання прогресу: фокусування на оцінюванні індивідуального прогресу та докладених зусиль щодо попередніх досягнень, а не в порівнянні з загальнокласним стандартом.

За програмою НУШ передбачається оцінювання навчальних досягнень за групами результатів(ГР). В інформатичній галузі учні мають 4 групи результатів: ГР 1 – як учень працює з інформацією, ГР 2 – як учень створює інформаційні продукти, ГР 3 – як учень працює в цифровому середовищі, ГР 4- як учень безпечно та відповідально працює з цифровими технологіями (Додаток А).

Висновки до розділу 2

У другому розділі було досліджено практичні аспекти організації освітнього процесу в інклюзивному класі на уроках інформатики, проаналізовано методичну базу та розроблено рекомендації щодо взаємодії учасників команди супроводу.

Обґрунтовано важливість індивідуального навчального плану (ІНП). Встановлено, що фундаментом успішного навчання учнів з особливими освітніми потребами (ООП) є індивідуальний навчальний план (ІНП) та індивідуальна програма розвитку (ІПР). Ключовим фактором при плануванні є розмежування рівнів підтримки: для учнів 1–3 рівнів доцільною є адаптація навчального матеріалу, тоді як для 4–5 рівнів — модифікація змісту навчання, що передбачає його спрощення відповідно до інтелектуальних можливостей дитини.

Визначено ефективний інструментарій учителя інформатики. Доведено, що для формування цифрової компетентності учнів з ООП необхідно відмовитися від лекційної моделі на користь персоніфікованого навчання. Найбільш результативними методами було визначено:

словесні (чіткі алгоритми, аудіодискрипція);

наочні (візуальні розклади, інфографіка, ментальні карти);

практичні (метод проєктів, гейміфікація[16] за допомогою Scratch, Minecraft та Kahoot).

Виокремлено роль асистента вчителя та алгоритм партнерської взаємодії. З'ясовано, що ефективність інклюзії залежить від злагодженої роботи тандему «вчитель — асистент». Розроблені рекомендації підкреслюють необхідність спільного планування, чіткого розподілу ролей та уникнення надмірної опіки,

що сприяє розвитку самостійності учня. Важливим аспектом є суб'єктність дитини: звернення безпосередньо до учня, а не через асистента, сприяє його повноцінній соціалізації.

Сформульовано особливості оцінювання знань. В умовах інклюзії оцінювання має змістити акцент із констатації результату на процес відстеження індивідуального прогресу. Встановлено, що при викладанні інформатики за стандартами НУШ оцінювання має здійснюватися за чотирма групами результатів (робота з інформацією, створення продуктів, цифрове середовище, безпека), але з урахуванням адаптованих критеріїв, визначених у ІПР. Про співпрацю вчителів та асистентів в одному з джерел говориться наступне: « Вчителі предметів і асистенти вчителів повинні постійно підвищувати свій професійний рівень, освоюючи нові методики та стратегії роботи з учнями з ООП, в тому числі в умовах дистанційного навчання, щоб забезпечити якісну підтримку і сприяти їхньому успішному навчанню та розвитку» [23, с.25]

Виявлено сучасні виклики. Практичний досвід свідчить, що збільшення кількості учнів з ООП в одному класі в умовах воєнного стану створює додаткове навантаження на вчителя, що потребує подальшого вдосконалення методичного забезпечення та посилення технічної підтримки інклюзивної освіти.

ВИСНОВКИ

У магістерській роботі розкрито актуальне питання щодо визначення особливостей проведення уроків інформатики в умовах інклюзивного навчання та розробки практичних рекомендацій для педагогів. Проведене дослідження дозволяє зробити наступні висновки:

Теоретичне обґрунтування інклюзії. Встановлено, що інклюзивна освіта є пріоритетом державної політики України, що забезпечує рівний доступ до якісної освіти для всіх дітей. Вона ґрунтується на принципах індивідуалізації, командного підходу та гнучкості освітнього процесу.

Корекційно-розвитковий потенціал інформатики. Доведено, що предмет «Інформатика» виступає потужним засобом корекції, сприяючи розвитку дрібної моторики, когнітивних функцій та алгоритмічного мислення учнів з ООП. Особливу роль у цьому відіграє використання візуального та блочного програмування (наприклад, Scratch), яке дозволяє наочно демонструвати логічні структури.

Особливості планування та адаптації. Основним інструментом організації навчання є індивідуальна програма розвитку (ІПР) та індивідуальний навчальний план (ІНП). При плануванні уроків критично важливо враховувати рівень підтримки учня: для 1–3 рівнів застосовується **адаптація** (зміна формату завдань), а для 4–5 рівнів — **модифікація** (спрощення змісту навчальної програми).

Методичне забезпечення. Ефективність навчання підвищується завдяки використанню асистивних технологій (екранні читачі, альтернативні пристрої введення) та диференційованих методів. Для учнів з ООП найбільш дієвими є наочні (візуальні розклади, карти-інструкції) та практичні методи (гейміфікація, метод проєктів).

Партнерство вчителя та асистента. З'ясовано, що успіх інклюзії залежить від злагодженої роботи команди супроводу (КС). Вчитель відповідає за методичну складову та диференціацію завдань, тоді як асистент вчителя забезпечує індивідуальну підтримку та технічну допомогу [24].

Гнучке оцінювання знань. Оцінювання в інклюзивному класі має базуватися на цілях ІПР і фокусуватися на індивідуальному прогресі та зусиллях учня, а не на порівнянні з загальнокласним стандартом. Важливо використовувати множинні форми контролю (наприклад, усну відповідь замість письмової).

Результати роботи підтверджують, що системний підхід до планування, вибору інструментарію та налагодження командної взаємодії дозволяє створити без бар'єрне цифрове середовище для розвитку кожного учня.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України "Про освіту" (2017).
2. Закон України "Про повну загальну середню освіту" (2020).
3. Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю (Ратифікована Україною у 2009 р.)
4. Саламанська декларація: про принципи, політику і практичну діяльність в сфері освіти осіб з особливими освітніми потребами, 1994. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_001-94.
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 15.08.2011 № 872 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах».
<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/872-2011>
6. Постанова КМУ №957 від 15.09.2021 "Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти".
7. Наказ МОН від 08.06.2018 р. № 609 «Про затвердження Примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти».URL:<https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-primirnogopolozhennya-pro-komandu-psihologo-pedagogichnogo-suprovodu-ditini-zosoblivimi-osvitnimi-potrebami-v-zakladi-zagalnoyi-serednoyi-ta-doshkilnoyi-osviti>.
8. Наказ Держспоживстандарт від 28.07.2010 № 327 (доповнено Класифікатор професій посадою асистента вчителя інклюзивного навчання). https://hrliga.com/docs/327_KP.htm
9. Лист Міністерства освіти і науки, молоді та спорту №1/9-675 від 25.09.12 року «Щодо посадових обов'язків асистента вчителя». URL:https://ips.ligazakon.net/document/view/MUS19094?ed=2012_09_25.
10. МОН України. Концепція розвитку інклюзивної освіти в Україні. – 2019.

- 11.Методичні рекомендації щодо навчання дітей з особливими освітніми потребами в закладах загальної середньої освіти у 2024/2025 навчальному році : Лист МОН України № 1/15281-24 від 30.08.2024 р.
- 12.Близнюк Ю. Інклюзивний клас: як асистенти вчителя допомагають учням з особливими освітніми потребами // Дидаскал : часопис : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Університетська освіта в Україні у контексті інтеграції до європейського освітнього простору», 17–18 листопада 2020 р. / Кафедра загальної педагогіки та андрагогіки ПНПУ імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2021. – № 21. – С. 98-100.
- 13.Гладуняк І. В. Цифрові інструменти вчителя в інклюзивному освітньому просторі // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Педагогіка. — 2022. — № 1. — С. 45–52.
- 14.Колупаєва А.А., Савчук Л.О. Діти з особливими освітніми потребами та організація їх навчання. Видання доповнене та перероблене: наук.-метод. посіб. / А.А. Колупаєва, Л.О. Савчук, К.: Видавнича група «АТОПОЛ», 2011. – 274 с.
15. Костенко Т. М. Діти з порушеннями зору. Інклюзивне навчання за нозологіями. Харків : Кенгуру – Ранок, 2018. 40 с.
- 16.Костенко Т.М. Навчання дітей з порушенням зору: навчально-методичний посібник / Т. М. Костенко, І. М. Гудим. – Харків: Вид-во «Ранок», 2019. – 184 с.
17. Марчук О. О. Використання гейміфікації для підвищення мотивації учнів з ООП до вивчення інформатики //Цифрова платформа: інформаційні технології в освіті. — 2022. — № 5. — С. 15–24.
18. Олєфіренко К.С. & Козуб Г. О.(2025). ПРОГРАМУВАННЯ В SCRATCH ДЛЯ УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ. Collection of Scientific Papers «SCIENTIA», (May 2, 2025; The Hague, Netherlands), 192–

19. Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів: 17 навчально-методичний посібник / За заг. ред. М. А. Порошенко та ін. – К. : 2018. – 252 с.
20. Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами / методичні рекомендації / укладачі: Н. Софій, О. Стягунова, О. Федоренко. Київ, УІРО, 2024, 40 с.
21. Педагогічна освіта у світлі реформ та викликів: матеріали Четвертої (IV) Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих учених (м. Львів, 22-23 лютого 2024 року). Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2024. 358 с.
22. Порошенко М.А. Інклюзивна освіта : навчальний посібник. Київ : ТОВ «Агентство «Україна», 2019. 300 с. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/inkluzyvne-navchannya/posibniki/inklyuziyavnz.pdf>
23. Проєкт «Супровід вчителів у впровадженні інклюзії»: посібник для вчителя інформатики НУШ / за ред. О. Тарасенко. — Київ, 2023. — 112 с.
24. Сич Т. В. Асистивні технології в освіті осіб з порушеннями опорно-рухового апарату на уроках інформатики // Інноваційна педагогіка. — 2021. — Вип. 34. — Т. 2. — С. 108–113.
25. Спільне викладання в інклюзивному класі: метод. матеріали. /Укладач – Софій Н. З., – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2015. – 70 с.
26. Сходинки інклюзії : науково-практичний посібник / О.А. Тельна та ін. ; за ред. С.М. Сидоріва. 2-е вид., випр. та доп. Івано-Франківськ : Кушнір Г.М., 2019. 156 с.
27. Теорія і практика інклюзивної освіти : навчально-методичний посібник / упоряд. К. М. Бондар. – 2-ге вид., доп. – Проєкт «Підтримка інклюзивної освіти у м. Кривий Ріг», 2019. – 170 с

28. Meyer A., Rose D. H., Gordon D. Universal Design for Learning Theory and Practice. — CAST Professional Publishing, 2020. — 230 p.
29. https://dspace.znu.edu.ua/jspui/bitstream/12345/24584/1/diplom_Ostrovskaya_L_Yu.pdf
30. <https://fspo.udpu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/04/62.pdf>

ДОДАТКИ

Додаток А

ІНФОРМАТИЧНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ

Бал	ГАЛУЗЕВІ КРИТЕРІЇ			
	Група результатів 1. Працює з інформацією, даними, моделями	Група результатів 2. Створює інформаційні продукти	Група результатів 3. Працює в цифровому середовищі	Група результатів 4. Безпечно та відповідально працює з інформаційними технологіями
1	Учень / учениця: сприймає і розпізнає інформацію, отриману від учителя (інших осіб); відповідає на прості запитання за змістом почутого / прочитаного, припускається суттєвих змістових і логічних помилок;	Учень / учениця: виконує частину простих завдань / навчальних дій за наданим зразком з допомогою вчителя;	Учень / учениця: виконує частину простих завдань / навчальних дій за наданим зразком з допомогою вчителя;	Учень / учениця: виконує безпосередні вказівки щодо дотримання правил безпеки
2	Учень / учениця: відтворює незначну частину інформації, отриману від учителя або із запропонованих джерел; знаходить у почутому/прочитаному часткові відповіді на прості запитання; припускається змістових і логічних помилок;	Учень / учениця: виконує прості завдання/ навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; показує свою зацікавленість до ідей, висловлених іншими.	Учень / учениця: виконує прості завдання/ навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; показує свою зацікавленість до ідей, висловлених іншими.	Учень / учениця: епізодично виконує вказівки щодо дотримання правил безпеки у знайомих ситуаціях
3	Учень / учениця: відтворює частину інформації, отриманої від учителя або із запропонованих джерел; знаходить у почутому/прочитаному часткові відповіді на запитання; припускається незначних змістових і логічних помилок;	Учень / учениця: виконує завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; долучається до роботи в групі.	Учень / учениця: виконує завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; долучається до роботи в групі.	Учень / учениця: виконує вказівки щодо дотримання правил безпеки у знайомих ситуаціях; просить надати зворотний зв'язок щодо ступеня розуміння та сприйняття запропонованого
4	Учень / учениця: відтворює за зразком основну інформацію, отриману із запропонованих джерел; висловлює свої думки, використовуючи отриману інформацію; може пояснити окремі поняття/терміни/ навчальні дії;	Учень / учениця: виконує завдання / навчальні дії за зразком під керівництвом учителя; виконує обов'язки, розподілені в групі;	Учень / учениця: виконує завдання / навчальні дії за зразком під керівництвом учителя; виконує обов'язки, розподілені в групі;	Учень / учениця: дотримується правил безпеки у типових ситуаціях після нагадування; може надати пояснення щодо необхідності безпечної та відповідальної поведінки
5	Учень / учениця: застосовує частково основну інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; знаходить у	Учень / учениця: виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом, за потреби звертаючись по допомогу; розпізнає проблемні ситуації з допомогою вчителя; виконує	Учень / учениця: виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом, за потреби звертаючись по допомогу; розпізнає проблемні ситуації з допомогою вчителя; виконує	Учень / учениця: дотримується правил безпеки у типових ситуаціях

Продовження додатка А

	почутому/прочитаному відповіді на прості запитання; може пояснити основні поняття / явища / навчальні дії;	завдання в групі відповідно до своєї ролі;	завдання в групі відповідно до своєї ролі;	
6	<i>Учень / учениця:</i> застосовує інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; розуміє і пояснює основні поняття / явища / навчальні дії, наводить прості приклади;	<i>Учень / учениця:</i> виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом самостійно; розпізнає проблемні ситуації і висловлює припущення щодо розв'язання їх з допомогою вчителя; виконує спільне завдання в групі відповідно до визначених обов'язків та своєї ролі;	<i>Учень / учениця:</i> виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом самостійно; розпізнає проблемні ситуації і висловлює припущення щодо розв'язання їх з допомогою вчителя; виконує спільне завдання в групі відповідно до визначених обов'язків та своєї ролі;	<i>Учень / учениця:</i> дотримується правил безпеки та відповідальної взаємодії у типових ситуаціях
7	<i>Учень / учениця:</i> знаходить у запропонованих джерелах потрібну інформацію для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій;	<i>Учень / учениця:</i> виконує репродуктивні й частково-пошукові види навчальної діяльності за запропонованим алгоритмом або в співпраці з однокласниками; розпізнає проблемні ситуації, розв'язує їх відомим способом з допомогою вчителя; співпрацює в групі, виконуючи навчальні завдання.	<i>Учень / учениця:</i> виконує репродуктивні й частково-пошукові види навчальної діяльності за запропонованим алгоритмом або в співпраці з однокласниками; розпізнає проблемні ситуації, розв'язує їх відомим способом з допомогою вчителя; співпрацює в групі, виконуючи навчальні завдання.	<i>Учень / учениця:</i> дотримується правил безпеки та взаємодії у новій ситуації, визначає потенційні небезпеки
8	<i>Учень / учениця:</i> аналізує інформацію, отриману з обраних джерел, зіставляє, порівнює та групує її за заданою ознакою; вирізняє проблемні ситуації, відповідає на запитання за опрацьованою інформацією; перетворює один вид інформації в інший; наводить певні аргументи, доповнює думку/відповіді однокласників;	<i>Учень / учениця:</i> виконує окремі пошукові, дослідницькі та/або творчі навчальні дії, розв'язує проблемні ситуації відомими способами з опосередкованою допомогою вчителя; активно співпрацює з іншими, виконуючи навчальні завдання, визначає свої завдання в груповій роботі;	<i>Учень / учениця:</i> виконує окремі пошукові, дослідницькі та/або творчі навчальні дії, розв'язує проблемні ситуації відомими способами з опосередкованою допомогою вчителя; активно співпрацює з іншими, виконуючи навчальні завдання, визначає свої завдання в груповій роботі;	<i>Учень / учениця:</i> дотримується правил безпеки та взаємодії у змодельованій ситуації, оцінює потенційні наслідки ризикованої поведінки
9	<i>Учень / учениця:</i> аналізує інформацію, отриману з різних джерел; вирізняє проблемні ситуації; добирає прийнятний із запропонованих способів для її уявлення й візуалізації; наводить аргументи та доречні приклади щодо висловленої думки;	<i>Учень / учениця:</i> виконує пошукові (дослідницькі) та творчі завдання; розв'язує проблемні ситуації засвоєними раніше способами, пропонує нові способи розв'язання з опосередкованою допомогою вчителя; активно	<i>Учень / учениця:</i> виконує пошукові (дослідницькі) та творчі завдання; розв'язує проблемні ситуації засвоєними раніше способами, пропонує нові способи розв'язання з опосередкованою допомогою вчителя; активно співпрацює з	<i>Учень / учениця:</i> обмінюється інформацією та пропонує способи відновлення безпечної та відповідальної взаємодії при їх порушенні

		співпрацює з іншими, виконуючи типові та нетипові завдання.	іншими, виконуючи типові та нетипові завдання.	
10	<i>Учень / учениця:</i> отримує відомості із різних самостійно вибраних джерел, виокремлює з неї істотну й потрібну інформацію; вирізняє проблемні ситуації, оцінює інформацію за заданими критеріями; ставить запитання; встановлює логічні зв'язки між об'єктами, фактами, явищами;	<i>Учень / учениця:</i> застосовує здобуті знання й практичні вміння в різних навчальних ситуаціях; здійснює різні види діяльності, пропонує кілька способів розв'язання проблемної ситуації самостійно, у парі або групі;	<i>Учень / учениця:</i> застосовує здобуті знання й практичні вміння в різних навчальних ситуаціях; здійснює різні види діяльності, пропонує кілька способів розв'язання проблемної ситуації самостійно, у парі або групі;	<i>Учень / учениця:</i> дотримується правил безпеки та взаємодії у нестандартній ситуації; розпізнає та запобігає небезпечним ситуаціям, розглядаючи різні сторони проблеми
11	<i>Учень / учениця:</i> узагальнює інформацію, отриману з різних джерел, оцінює її за визначеними критеріями; знаходить інформацію й аналізує її, визначає надійність інформаційних джерел; висловлює власну позицію, аргументує її, робить висновки;	<i>Учень / учениця:</i> застосовує здобуті знання й практичні вміння в нестандартних ситуаціях; здійснює різні види діяльності, аналізує власні навчальні дії самостійно, у парі або групі; конструктивно взаємодіє у групі;	<i>Учень / учениця:</i> застосовує здобуті знання й практичні вміння в нестандартних ситуаціях; здійснює різні види діяльності, аналізує власні навчальні дії самостійно, у парі або групі; конструктивно взаємодіє у групі;	<i>Учень / учениця:</i> вживає заходів для зменшення ризиків; обирає оптимальний спосіб безпечної та відповідальної взаємодії з іншими
12	<i>Учень / учениця:</i> оцінює отриману інформацію, отриману з різних джерел, порівнює та зіставляє її; використовує усвідомлену інформацію в різних ситуаціях;	<i>Учень / учениця:</i> застосовує здобуті знання й практичні вміння, усвідомлює ризики і прогнозує наслідки; здійснює різні види діяльності самостійно, у парі або групі; аналізує власні навчальні дії, планує свій подальший навчальний поступ; ініціює, планує та організує співпрацю в групах для досягнення навчальних цілей, виконання дослідницьких / творчих завдань;	<i>Учень / учениця:</i> застосовує здобуті знання й практичні вміння, усвідомлює ризики і прогнозує наслідки; здійснює різні види діяльності самостійно, у парі або групі; аналізує власні навчальні дії, планує свій подальший навчальний поступ; ініціює, планує та організує співпрацю в групах для досягнення навчальних цілей, виконання дослідницьких / творчих завдань;	<i>Учень / учениця:</i> оцінює безпеку та відповідальність поведінки за критеріями; за потреби надає роз'яснення іншим учасникам щодо безпечної та відповідальної поведінки.

ІНДИВІДУАЛЬНА ПРОГРАМА РОЗВИТКУ

1. Період виконання _____

2. Загальні відомості про учня:

прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) _____

дата народження _____

повне найменування закладу загальної середньої освіти, в якому навчається учень

рік навчання _____

клас навчання _____

контактні номери телефонів батьків (інших законних представників) для термінового зв'язку _____

3. Індивідуальні особливості розвитку учня:

Наявний рівень знань і вмінь і навичок учня (компетенції)	Опис освітніх труднощів учня, виявлених у закладі освіти	Потреби
Знає	інтелектуальні труднощі	працювати над
Вміє	функціональні (сенсорні, моторні, мовленнєві) труднощі	розвивати
Володіє	фізичні труднощі	формує
Розуміє	навчальні труднощі	вчити
Здатний		
Засвоїв		
Застосовує (самостійно, з підказками)		

4. Рекомендації щодо організації освітнього процесу особи з особливими освітніми потребами (зазначити необхідне):

1) рекомендований рівень підтримки:

- ☐ перший рівень підтримки;
- ☐ другий рівень підтримки;
- ☐ третій рівень підтримки;
- ☐ четвертий рівень підтримки;
- ☐ п'ятий рівень підтримки;

2) адаптація та модифікація освітнього середовища:

Назва адаптації/модифікації	Так/ні	Примітка
-----------------------------	--------	----------

Пристосування середовища:

доступність

освітлення

рівень шуму

потреба в усамітненні, його періодичність та місце (ресурсна кімната, медіатека тощо)

Психолого-педагогічна адаптація:

використання візуального розкладу

збільшення часу на виконання завдань

збільшення обсягу допомоги (навідне питання, демонстрація зразка, нагадування тощо)

руховий режим

використання заохочень

використання засобів для концентрації уваги

інше

Адаптація навчального матеріалу:

картки-підказки, картки-інструкції

Засоби альтернативної комунікації

інше

Модифікація:

скорочення змісту навчального предмета

зниження вимог для виконання завдань

інше

3) потреба у використанні:

☐ жестової мови та/або залученні перекладача жестової мови;

☐ шрифту Брайля;

4) потреба в додаткових заняттях з:

☐ так

☐ ні

5) потреба в консультації з:

☐ фахівцями інклюзивно-ресурсного центру;

☐ фахівцями спеціальних закладів освіти;

☐ іншими фахівцями _____

6) наявність індивідуального навчального плану:

☐ так

☐ ні.

У разі потреби в індивідуальному навчальному плані зазначити навчальні предмети (інтегровані курси), які потребують адаптації чи модифікації, та відповідального за розроблення індивідуального навчального плану педагогічного працівника:

Продовження додатка Б

Навчальний предмет (інтегрований курс)	Адаптація чи модифікація	Відповідальний педагогічний працівник
---	-----------------------------	--

5. Додаткові психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (заняття):

Найменування заняття (послуги)	Фахівець, який проводить заняття (надає послугу)	Місце проведення	Розклад занять
-----------------------------------	---	---------------------	-------------------

6. Навчання:

☐ за розкладом класу;

☐ за адаптованим розкладом, з відвідуванням окремих уроків за індивідуальним розкладом відповідно до індивідуального навчального плану, зазначити які:

☐ за модифікованим розкладом.

7. Забезпечення асистента учня (учениці):

1) потреба в асистенті учня (учениці) (супроводі під час інклюзивного навчання):

☐ так

☐ ні;

2) асистентом учня (учениці) є:

☐ батьки: _____

☐ інші законні представники _____

☐ уповноважена батьками особа _____
(зазначити прізвище, власне ім'я,

по батькові (за наявності) та контактні дані)

☐ соціальний робітник

(зазначити прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) та контактні дані)

8. Забезпечення допоміжними засобами навчання:

1) потреба у підручниках:

☐ підручники для закладів загальної середньої освіти та матеріали;

☐ адаптація підручників для закладів загальної середньої освіти та матеріалів;

☐ підручники для осіб з особливими освітніми потребами та матеріали.

2) допоміжні засоби для навчання:

☐ так

☐ ні.

Зазначити перелік засобів для навчання, які потребує учень (учениця):

9. Потреба в розумному пристосуванні:

☐ так, зазначити яка: _____

☐ ні.

10. Особливості проведення оцінювання:

☐ адаптації проведення оцінювання за часом та змістом, зокрема: збільшення часу на виконання завдань; зменшення кількості завдань; використання зручних форм роботи (тести, усні опитування, аудіозавдання тощо) відповідно до потреб;

☐ використання доступних форм викладу інформації для оцінювання (шрифту Брайля, письмових чи усних завдань тощо);

☐ використання окремих карток з завданнями чи адаптованих матеріалів під час оцінювання;

☐ адаптація завдань для оцінювання до особливостей сприйняття інформації (уникнення графічних завдань для осіб з порушенням зору, уникнення або створення комфортних умов для усних опитувань для осіб, які цього потребують, тощо);

☐ інше (зазначити що) _____

11. Потреба у продовженні строків навчання:

☐ так

☐ ні.

12. Додаткові напрями роботи:

За сферами розвитку	Ціль	Очікувані результати, яких планується досягнути	Рівень досягнутих результатів (заповнюється після виконання індивідуальної програми розвитку)
Розвиток інтелектуальної сфери			
Розвиток сенсорної, моторної			
Розвиток мовленнєвої сфери			
Розвиток фізичних здібностей			
Розвиток емоційно-вольової сфери			
Розвиток соціальної сфери			
Подолання навчальних труднощів			
Інші			

13. Члени команди психолого-педагогічного супроводу, які склали індивідуальну програму розвитку:

Прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності)	Посада	Підпис
---	--------	--------

Закінчення додатка Б

Індивідуальну програму розвитку погоджено одним з батьків (іншим законним представником) учня:

(зазначити прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) одного з батьків
(іншого законного представника) учня)

підпис _____ дата _____

МИРГОРОДСЬКИЙ ЛІЦЕЙ ІМЕНІ Т.Г. ШЕВЧЕНКА
МИРГОРОДСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
(МИРГОРОДСЬКИЙ ЛІЦЕЙ ІМ. Т.Г.ШЕВЧЕНКА)

«Затверджую»
Директор Миргородського ліцею
ім. Т.Г.Шевченка
І.В.ШЕВЧЕНКО

Індивідуальний навчальний план для учня 6-Б класу

Типова освітня програма,
затвердженої наказом МОН України
від 09.08.2024 № 1120 (Додаток 3)

Освітні галузі	Навчальні предмети	6-Б	Програма	Вчителі
Мовно-літературна	Українська мова	5	Модифікована	Білоус Д.М.
	Українська література	2	Модифікована	Білоус Д.М.
	Англійська мова	4	Модифікована	Німіч Н.В.
	Зарубіжна література	2	Модифікована	Бузанова Т.М.
Математична	Математика	5	Модифікована	Димитров О.В.
	Алгебра	-		
	Геометрія	-		
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	Модифікована	Кривченко Л.М.
	Біологія			
	Географія	2		Карабут О.В.
	Фізика			
	Хімія			
Соціальна і здоров'язбе-режувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	Модифікована	Мисловець В.І.
Громадянська та історична	Інтегрований курс історії та громадянсь-кої освіти	3	Модифікована	Чижевська Д.Г.
Інформатична	Інформатика	1	Модифікована	Погорєлов О.В.
Технологічна	Технології	1	Модифікована	Солонцова Л.Л.
Мистецька	Мистецтво	1	Модифікована	Лещенко В.П.
Фізична культура	Фізична культура	3	Адаптована	Кузьменко А.О.
Разом		29+3		
Корекційно-розвиткова робота		6		
Корекція розвитку (соціально-побутове орієнтування)		3		Литовченко С.С.
Корекція (розвиток) мовлення		3		Олефіренко К.С.

ПРОТОКОЛ

**засідання команди психолого-педагогічного супроводу
Манькова Дениса учня 4-Б класу**

Миргородського ліцею імені Т.Г.Шевченка

№2

від 15.09.2023 р.

Голова засідання - Гутнік Л.М.- заступник директора з навчально-виховної роботи

Секретар - Олефіренко К.С.- асистент учителя

Присутні:	заступник директора	Л.М.Гутнік
	класний керівник 4-Б класу	Н.І.Агутіна
	асистент учителя	К.С.Олефіренко
	практичний психолог	С.Г.Баніт
	педагог соціальний	С.І.Яковенко
	фахівець-консультант ІРЦ	В.О.Смутко
	мама дитини	Л.М.Манькова

Порядок денний:

1.Моніторинг навчальних досягнень учня на початок навчального року.

2.Розробка та затвердження ІПР учня 4-Б класу з ООП Манькова Дениса Вікторовича відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2021 року №957

«Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти».

Слухали:

Агутіну Н.І., яка розповіла про досягнення учня на початок навчального року.

Виступили:

Олефіренко К.С., асистент учителя, яка розповіла присутнім про індивідуальні психологічні особливості, особливості адаптації учня в результаті спостережень під час уроків.

Ухвалили:

1. Залишити 4 рівень підтримки освітньому процесі

учня 4-Б класу з ООП Манькова Дениса Вікторовича, з урахуванням рекомендацій інклюзивно-ресурсного центру.

2. Розробити індивідуальну програму розвитку дитини з ООП на 2023-2024 н.р. відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2021 року №957 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти» та узгодити її зі спеціалістами.

заступник директора

Л.М.Гутнік

класний керівник 4-Б класу

Н.І.Агутіна

асистент учителя

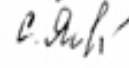
К.С.Олефіренко

практичний психолог

С.Г.Баніт

педагог соціальний

С.І.Яковенко

фахівець-консультант ІРЦ

В.О.Смутко

мама дитини

Л.М.Манькова

Учень з ООП створює проект у Scratch